

Studiedag

'De Kansen van het Platteland'

woensdag 9 april 2014

Het leven op het platteland is de laatste decennia enorm veranderd. Sommige delen van het Nederlandse platteland hebben te maken met bevolkingsdaling of met krimp en in onze dorpen en buurtschappen wonen steeds minder jongeren en steeds meer ouderen. Ontgroening en vergrijzing gaan hand in hand.

De manier waarop we samenleven is er in korte tijd anders uit gaan zien: vroeger woonde en werkte je in je dorp en bracht je er een groot deel van je vrije tijd door. Nu forenzen dorpsbewoners naar hun werk en gaan zij voor sport en vrije tijd naar een nabijgelegen streekcentrum of stad. Binnenkort komt er weer een nieuwe grote verandering aan, namelijk in de zorg. In het bijzonder zal de transitie van AWBZ naar WMO grote gevolgen hebben voor de zorg en het welzijn op het platteland.

De studiedag "De kansen van het Platteland" op 9 april a.s. is bestemd voor actieve bewoners van plattelands- en krimpgebieden, leden van initiatiefgroepen, dorpsraden, dorpsverenigingen, adviesraden WMO en sociale professionals, gemeentelijke- en provinciale bestuurders, (ambtelijke-) beleidsvoorbereiders, deskundigen ruimtelijke ordening, inspraak- en opbouwfunctionarissen, onderzoekers en studenten om hun visie te geven op de nieuwe ontwikkelingen. De organisatoren van de studiedag willen de actieve personen en groepen samenbrengen en samen met de betrokkenen bespreken op welke wijze wetenschappers kunnen bijdragen aan bewonersinitiatieven voor behoud én versterking van de leefbaarheid op het platteland.

Op de studiedag 'De kansen van het platteland' worden de actuele problemen waar het platteland op dit moment mee te maken duidelijk geformuleerd en op een toekomstgerichte manier aan de orde gesteld. Er wordt gezocht naar een probleemdefinitie die uitgaat van een realistische analyse die gericht zal zijn op het bieden van een perspectief aan de bewoners van het

platteland. Een dergelijke analyse erkent dat men de ontwikkelingen in dorpen niet geïsoleerd kan bezien: veel lokale ontwikkelingen komen voort uit algemene maatschappelijke tendensen en ontwikkelingen binnen ruimere kaders (de regio, Nederland, Europa). Een beleid met perspectief vertrekt vanuit het standpunt van de bewoners en de gebruikers van het platteland.

De studiedag is bedoeld voor actieve burgers van plattelands- en krimpgebieden, leden van initiatiefgroepen, dorpsraden, dorpsverenigingen, adviesraden WMO en sociale professionals, gemeentelijke- en provinciale bestuurders, (ambtelijke-) beleidsvoorbereiders, deskundigen ruimtelijke ordening, inspraak- en opbouwfunctionarissen, onderzoekers en master en excellence studenten.

Deze studiedag is mogelijk gemaakt door een bijdrage van de Provincie Noord-Holland

Organisatie

KRING ANDRAGOLOGIE
KRING GEOGRAFIE EN PLANOLOGIE

Dutch Platform for
International Adult
Education

Zalen CREA, Universiteit van Amsterdam

Organisatie:

- Kring Andragologie, Universiteit van Amsterdam
- Learn for Life, Platform voor internationale volwasseneneducatie (Rural Academy)
- Kring Geografie en Planologie, Universiteit van Amsterdam

www.crea.uva.nl

Programma

- 09.30 – 10.30 uur** Ontvangst en uitreiken bescheiden, koffie
- 10.30 – 10.50 uur** Opening, welkomstwoord en tour d’horizon door de dagvoorzitter over de kansen voor het platteland
Prof. dr. Dirk Strijker
Bijzonder hoogleraar Plattelandsontwikkeling, (Mansholtleerstoel)
Rijksuniversiteit Groningen
- 10.50 – 11.15 uur** Nieuwe verscheidenheid, nieuwe ongelijkheid
Mevr. dr. Lotte Vermeij
Sociaal en Cultureel Planbureau
Mede auteur van “De dorpenmonitor 2013”
- 11.15 – 11.40 uur** Rust, ruimte en rubberlaarzen, de marketing van het platteland
Prof. dr. Gert Jan Hospers
Bijzonder hoogleraar City- en regiomarketing,
Radbouduniversiteit Nijmegen
- 11.40 – 12.10 uur** Koffie
- 12.10 – 12.35 uur** De rol van onderwijs van laag tot hoog
Prof. dr. Ton Notten
Emeritus hoogleraar Vrije Universiteit Brussel
Docent Kring Andragologie
- 12.35 – 13.00 uur** Hoe overleeft Ons Dorp
Dr. Frans Thissen
Gastdocent sociale geografie
Universiteit van Amsterdam
- 13.00 – 14.00 uur** Lunch in de Muziekzaal
- 14.00 – 14.45 uur** Workshopronde 1
- 14.45 – 15.00 uur** Thee en wisselen
- 15.00 – 15.45 uur** Workshopronde 2
- 15.45 – 16.30 uur** Tijdens de afsluiting worden de resultaten van de workshops gepresenteerd en met de aanwezigen besproken door de dagvoorzitter
- 16.30 uur** Aperitief

Prof. dr. Dirk Strijker

Mevr. Dr. Lotte Vermeij

Prof. dr. Gert Jan Hospers

Prof. dr. Ton Notten

Dr. Frans Thissen

Workshops

Er zijn twee workshoprondes waarbij u een keuze kunt maken uit 5 workshops.

Workshop I

Vormen van zelfsturing

Inleider Lourens Koomans: Zelfsturing door vitale coalities
Een toekomstbestendig platteland heeft veel te winnen bij vitale coalities van bewoners en bedrijven die zelf orde op zaken stellen. Dat is tevens de wens van de politiek: meer zelfwerkzaamheid en eigen verantwoordelijkheid. Sociaal kapitaal (qua structuur, inhoud en relaties) is het aangrijpingspunt om coalities te smeden die het heft in eigen hand nemen op het gebied van wonen (woningaanpassing en domotica) vervoer (mobiliteit), zorg en welzijn.

Drs. Lourens Koomans is andragoloog, was lange tijd werkzaam in vormingswerk en opbouwwerk en directeur van een kleine welzijnskoepel. Is nu werkzaam als zelfstandig trainer en adviseur. Werkt op dit moment aan een proefschrift over 'Het dorp van de toekomst'.

Workshop II

Educatie op het platteland

Inleider Lidwien Vos de Wael: Bijdrage van non-formele educatie aan de plattelandsontwikkeling
Naast het reguliere onderwijs kan de non-formele educatie een belangrijke bijdrage leveren aan duurzame plattelandsontwikkeling. De Rural Academy, een initiatief van Learn for Life en Doarpswurk, is de paraplu waaronder beide stichtingen samen met andere organisaties activiteiten ontwikkelen op het gebied van plattelandsvernieuwing en educatie. Activiteiten van de Rural Academy zijn o.m.: expertbijeenkomsten, Actietafels Leefbaarheid, internationale workshops Vital Villages en diverse Europese Projecten.

Drs. Lidwien Vos de Wael is stafmedewerker van Learn for Life en vanaf de start betrokken bij de Rural Academy.

Workshop III

Sociale vitaliteit zonder 'hindermacht'

Inleider Maarten Loeffen: Sociale vitaliteit = Petje af voor de burger
LCGW, de vakvereniging van welzijnsambtenaren in Nederland stelde het manifest "Petje af voor de burger" op. Tien punten voor overheden en professionals om echt ruimte te bieden aan burgers. LCGW liet zich daarbij inspireren door Jim Diers uit Seattle en zijn Neighborpower: sociale vitaliteit zonder "hindermacht". Met het manifest in de hand heeft een aantal gemeenten in 2013 de daad bij het woord gevoegd. In deze workshop gaan we in op het manifest, de praktijkervaringen en de vraag: wat betekent "Petje Af" voor uw eigen praktijk?

Drs. Maarten Loeffen is vice voorzitter van de vakvereniging van welzijnsambtenaren in Nederland (LCGW).

Workshop IV

Ruimtelijke opgaven

Inleider Sabine Meier: Hoe plannen we de andere kant op?
Eén effect van een dalend aantal huishoudens op het platteland is dat langzamerhand minder woningen worden bewoond. De vraag naar woningen neemt af. Bewoners die van woonplaats willen veranderen of naar een verzorgingstehuis willen verhuizen, kunnen hun woning moeilijk of soms helemaal niet meer verkopen. Ook de semipublieke eigenaren, de woningbouwcorporaties, krijgen te maken met vraaguitval. Tevens vermindert (mede) door bevolkingsdaling het sociale en financiële draagvlak voor maatschappelijke en commerciële voorzieningen. Gebouwde voorzieningen zoals basisscholen, cafés of winkels komen leeg te staan. Hoe kunnen we omgaan met vraaguitval en leegstand? Zijn er nieuwe functies te bedenken? Wie neemt de verantwoordelijkheid om een hoge kwaliteit van de ruimtelijke omgeving in krimpgebieden overeind te houden? In deze workshop komen sociaalruimtelijke strategieën aan de orde die tot nu toe zijn bedacht en/of uitgevoerd om op deze ontwikkelingen te reageren.

Dr. ir. Sabine Meier is architect en socioloog en momenteel werkzaam als lector Krimp & Leefomgeving, Kenniscentrum NoorderRuimte, aan de Hanzehogeschool Groningen.

Workshops

Workshop V

Uitdagingen MBO/HBO in krimpregio's

Inleider Gerrit Kappert: Uitdagingen aan het MBO en HBO in of bij de krimpregio's. Het beroepsonderwijs heeft de opdracht om bij te dragen aan het versterken van de sociaaleconomische basis van Nederland.

Zeker is dat dit in bijzondere mate van toepassing is voor studerenden en de beroepsbevolking in krimpregio's. Landelijk heeft het beroepsonderwijs de opdracht om zich te verbinden met bedrijven en publieke voorzieningen in de regio's. Ook ROC's, AOC's en HBO instellingen in of bij krimpregio's komen inmiddels met initiatieven om regio specifieke verbindingen tot stand te brengen. Dit is een goede zaak, want het zou toch te gek voor woorden zijn als een ROC of hogeschool in het

Noorden of Oosten van het land net doet alsof men jongeren in de Randstad opleidt. In de workshop zoeken wij naar hoopvolle ervaringen met innovatieve aanpakken. Nieuw werk, nieuwe werkmethoden en samen met de regio op te zetten innovatief onderzoek dat een bredere spreiding krijgt. Hierdoor zullen instellingen voor (v)mbo en hbo – en post-hbo- zelf extra kansen krijgen. In de workshop wijzen wij op nieuwe stippen aan de horizon.

Drs. Gerrit Kappert is andragoloog, filosofisch practicus en hij heeft vele jaren gewerkt in het vormingswerk en in het beroepsonderwijs.

Afsluiting met aansluitend een drankje (15.45 - 16.30 uur)

Tijdens de afsluiting worden de resultaten van de workshops gepresenteerd en met de aanwezigen besproken door de dagvoorzitter.

Inschrijven / Kosten

Inschrijven is mogelijk op:

Klik [hier](#) voor het aanmeldformulier.

Kosten

Deelnemersbijdrage € 75,-

Studenten betalen € 25,- (beperkt beschikbaar)

KRING ANDRAGOLOGIE
KRING GEOGRAFIE EN PLANOLOGIE

Dutch Platform for
International Adult
Education

Organisatie:

- Kring Andragologie, Universiteit van Amsterdam, andragologie@uva.nl
Henk Wesseling, Ton Notten, Gerrit Kappert, Hanneke van der Veen
- Learn for Life, Platform voor internationale volwasseneneducatie (Rural Academy), info@platformlearnforlife.nl
Henk Hijink, Frans Vader
- Kring Geografie en Planologie Universiteit van A'dam
dorrit.gruijters@coincide.nl
Frans Thissen

Studiedag, woensdag 9 april 2014

'De Kansen van het Platteland'

www.alumni.uva.nl/alumniservices/auv/andragologie

Locatie

CREA (Cultureel Studenten Centrum, UvA)

Nieuwe Achtergracht 170

1018 WV Amsterdam,

Bereikbaarheid zie:

www.crea.uva.nl

